

בענין הסכם קדם נישואין הנעשה בא"י ובאמריקה

- א. חיוב ממוני שונעשה במכוון למטרת כפיית הגט – עלול לפסול את הגט, ולא משנה אם מזכירים בהסכם את הגט במפורש או לא מזכירים כלל, כמבואר בשו"ת המבי"ט (ח"ב סי' קל"ח) ובמהרשד"ם (חאה"ע סי' ס"ג) ובצמח צדק (חאה"ע סי' רס"ד). וע"כ בעריכת "הסכם קדם נישואין" שבו מחייבים את הבעל במזונות לאשה (שלא ע"פ תקנת חכמים) במטרה להפעיל לחץ על הבעל לגרש שלא על פי רצונו ובלא שמחוייב – הסכם כזה עלול לפסול את הגט.
- ב. ברוב המקרים חיובי הממון שב"הסכם קדם נישואין" – הוא חיוב ממוני מופרז שאין הבעל יכול לעמוד בו, וכל מה שחותם זה להראות גודל אהבתו וכו' – באופן זה בוודאי ההסכם אינו תקף, כמפורש בשו"ת המבי"ט (ח"ב סי' ר"ו), וכלשון הרמ"א (אה"ע סי' קל"ד, ד'): "שבידו ליתן הקנסוול".
- ג. בשעה שאדם נושא אשה אין דעתו למצב שחלילה יגיע לגירושין, ולכן הסכם מחויב ממוני שמקבל הבעל על עצמו קודם הנישואין – יתכן שאין לו תוקף הלכתי והוי כאסמכתא שלא קניא. ואם יבוא בית המשפט לחייבו ממון ע"פ הסכם זה שחתם קודם נישואין – הבעל יתן גט נגד רצונו מלחץ חיובי ממון שאין הוא חייב בהם – הרי זה גט מעושה לכו"ע.
- ד. הסכם קדם נישואין גורם לערעור חיי הנישואין השלום והאחוזה בין בני הזוג ומביא להתייחסות קרייה לקשר ביניהם עד ה. להריסת חיי המשפחה המשותפים. וע"כ יש לדחות כל סוגי הפתרונות הללו הנוגדים את דרך היהדות ההלכה והמוסר.

באנו על התוכן

למען שמירת קדושת משפחות ישראל ויחוסו

ברוך דב פוברסקי יצחק זילברשטיין שמעון בעדני דוד צבי אורנדטלך שמואל אליעזר שטרן שריאל רוזנברג נפתלי נוסבוים יהודה סילמן שבח צבי רוזנבלט ישראל דגרג שלמה בן שמעון

זעקת גדולי ישראל נגד הסכם קדם נישואין (PRENUPTIAL AGREEMENT) של בית דין דאמריקה (BDA)

יש להתנגד ולהילחם בכל תוקף לעקור הסכם זה מן העולם מכמה טעמים, האחד שהרי הוא כפצצה המוטמנת ביסוד הבית הנבנה בעת קשה הדבר מאד להיכנס לבית הספק וגט מעושה שלא כדין ח"ו שהוא פסול לבית זה להיגרס עד היסוד. לפי שידעית בני הזוג מאפשרות אז שחתמו עליה תזקף ותזרח כל אחד מהם בכל מצב של מתיחות קשה ביניהם לגשת למסלול הגירושין במקום להשקיע כדרך העולם בויתור, וגם תועדד תבינות עינה באחר ועינו האחרת, מאשר תגרום קשה בהתגברות על היצה"ר, באשר עינים הראות כי אחד הגורמים העיקריים אצל רובא דעלמא להשקיע ולהתאמץ בויתור הדדי ובעמידה בנסיגנות הוא עצם ידיעתם כי מסלול הגירושין אינו דרך קלה. והלא אחד מייעודי הכתובה הוא לעמוד כתומה בצורה כנגד גירושין פזידים מצד הבעל בכל עת שדבר מה לא ימצא חן בעיניו, על ידי שמתחייב כלפיה לשלם לה אם יגרשנה, והנה בא הסכם חדש זה והופך את הקערה על פיה ומזרח גירושין נמהרים בכל חוסר שביעות רצון מצד האשה, ופותח פתח לרעות עיניה בקל גירושין מאחרי בהיותה מודעת לקלות גירושיה אשר נעוריה, וזוכה מנופת לא בידה בכל עת כנגדו. וזוכה זו לברדה מעלה תהייה דבדר איזון וטורח כוונותיהם של מנסחי ההסכם האמור. ומה גם שהסכם זה נוגד את אשר שקדו הכתמים לתקן את התחייבות הבעל בכתובה באופן שלא יהיה בה גרימת מעצור בניהואין כדאיתא בגמ' (כתובות פב.) בראשונה היו כותבין לבתולה מאתיים ולאחריה מנה, והיו מזקינין ונאחזין בשלש נשים. התקנים שהיו מנחים אותה בבית אביה, ועדיין כשהוא כונע עליה אומר לה לכי אצל כתובתי. התקין וכו' עד שבא שמעון בן שטח ויתקן שיאה קטב לה כל נכסי אחריא כיתובתה. וכו"ל. והדבר ברור שבאם תיפגש חלילה הסכם זה ביצבור הגדול שנים חזק דיו בתורה ובירא"ש, בברלין רבים יימנעו מלשאת אשה בחופה וקידושין, מפחדם 'ההחבוי' מראש התחייבות עצומה זו. לשלם סכומי עתק באם האשה תחליט לעזובו ולדרו לברדה. ובפרט דבר פרץ זה שההבורה ירהו ואין יודעים את חומרת השבירה יחדיו וכל חופה וקידושין ונשלים באיסורו כרת חרם רח"ל, והלא ספק התפשטות ההסכם ירבה עוון. זאת ועוד, צא וראה עד כמה גורשו חכמי ישראל על להזכיר פירוד האחרים בכתובה, על אף שכל עממה של כתובה לא נועדה להגן אלא על זכויות האשה, בין בזמן נישואיהם ובין אם יתגרשו ח"ו על ידי זאת לא הוזכר גירושין או פסויה, ובכל זאת לא הוזכר גירושין או פסויה, אלא רק שמות ומוסרין וכו', על אף שלאורה היה ראוי לבאר מה פשטן של אלו, ובאו המתקנים החדשים ובחוסר רגישות משועת דרכו ברגל גסה על לבם המתאחד של בני הזוג, ופרצו פצצה במה שרבותינו ז"ל דרוו בנזעם גירושות להתחשות האיש והאשה הבאים להקים ביתם, לכל ייגרם שום סדק ב'זובק באשתו', דבק בל פירה. וגרוע עוד מאתה, שזיומנם נועדה מעיקרה לקרוא תיגר על מערכות ההלכה היהודית, בהיותה טוענת מעצם הווייתיה שחכמים לא שקדו חלילה כראוי על תקנת בנות ישראל, והם חכמו יותר ח"ו. שהרי כאשר על פי דין תורה חייב לגרשה משום א' עמידתו במה שמחוייב לה, בית הדין כופין אותו על שיאמר רוצה אני, ומה בעצם תבקעה זו משקשתה לקללה, ובני צעירים ביושקעתה תורה סתירת זקנים.

זמיר כהן

יש דבר הפרצה הנוראה שחידשו איזה רבנים קלים מהסתדרות הרבנים דארה"ב, להערים על דת תוה"ק האוסרת "גט מעושה"... אני הקטן מחצות בזה לקריאת הרבנים הגדולים שכבר יצאו בחרב וחנית כנגד חורבן זה, ומזהיר בזה באזהרת התורה, שכל רב המצטרף לראבי"ס עליו לחלום כנגדה למחמת חורמה, פה בארה"ק להתירו, גרוע הוא מכת הצדוקים והמינים שבימי בית שני, ומרבה עריות וממזרים בישראל, קודש זה לאוהם כנגדה למחמת חורמה, ותלמידיו בימיהם כנגד המלחמים והניאולוגי", וכל המצטרף למחלמות קודש זה עליו נאמר בשרץ המקדש שיש ברבים, ויתברך בשמיא בבני חיי ומזוני ריחיו ולקבל פני משיח צדקינו בב"א אני"ר.

בן ציון יעקב הלוי אזנר

אנו בדור יתום ומעטנו בטלה מחאה על העולם ח"ו על פגיעה עיקרית בהדת ... אי אפשר לשנות אפילו קוץ ביהדות ממנה שקבלנו בסני' ... זה הסכם שאמנם נכתב ע"י רבנים, אך מההסכם נראה שהם לא רבנים אורטודוקסים וסוט ממסורת ההלכה ... לקעקע את יסודות חיי המשפחה ולהרבות ממזרים בישראל רח"ל.

גדליה אקסלרוד

חוץ מהבעיה האתית נכ"ל עצם ההצעה אין בה תועלת ואף מזיקה לו לאיש וכן האיש

דאם האש חייב לגרש הרי שניתן לחייב אותו במזונות מעוכבת וכו', ואם אין חיוב כזה, הרי זה פתח להרס המשפחה לעשרת שלום בית. שעל כל כסוסן קטן או כל מי שנתן עיניו באחרת, או באחר, ההצעה תגרום לו פתח לגירושין.

משה אוחנהנז

הסכם קדם נישואין זה נגד השקפת התורה, והוריתו שלא בקדושה, ולכן חוץ מהנידון ההלכתי אין להיזקק לזה כלל.

אברהם ברייאר

הסכם קדם נישואין זה נגד השקפת התורה, והוריתו שלא בקדושה, ולכן חוץ מהנידון ההלכתי אין להיזקק לזה כלל.

עשיית הסכם טרם נישואין זה מוליד קטט ומחלוקת וזה נוגד דרך התורה הגרי"ש אלישיב זצוק"ל שבהתמדת הבעל על הסכם קדם נישואין בנוסח אמרי ישראל שחש על גט מעושה שאינו מאתר א"ל לעלמא באופן חממת פגמים וחסרונות בדיני אסמכתא הנאמרים בדיני טטרות ובדיני תנאים. אצרך את עדותי ששמעתי מפ"י מרן הגרי"ש אלישיב זצוק"ל [ב]עמדתו הלכתית בנוגע להסכמי ממון הקשורים לנשואין, שאמרי אתה"ל "בתורה אצלנים יש רק כתובה בזה"ל בקובץ תשובות ח"ב ס' קס"ג קבע עקרונית שאין לתקן תקנות אלו כאשר קיימים חששות חמורים להתרת א"א לעלמא באמצעות גט פסול. יש עמדי מוקמים להכתיים נוספים ככדי משקל, שאפרטם במקום זמן אחר. לאור כל האמור, על יסוד פסיקתו החד משמעית של מו"ר פוסק הדור הגרי"ש אלישיב זצוק"ל, אני מצטרף לחו"ד של גדולי פוסקי דור וגדולי חכמי תורה, ו[נ]צרך עזקתי לזעקתם על הפרצה המתורה שיש בהסכמי הקדם נשואין, שפוגעים בקדושת הנישואין וקדושת כרם בישראל. באעה"ח אברהם חיים שרמן

יצחק שמואל שכטר

יש לבחון כל הצעה בענין זה, לפי חומר איסור אשת איש דאורייתא. שאם הגט אינו גט, האשה נשארת אשת איש, ובנינה מן השני ממזרים... ההצעה גם מרוקנת מתוכן את כל הלכות 'עוברת על דת' ו'מורדת'...

סוף דבר, אינו רואה שום תקנה מהסכמים אלו, והנוקן בהם רב מן התועלת עשרת ממונים. וזה מלבד הספיקות ההלכתיים בכשרות הגט.

הרב בנימין בארי ראש ישיבת כרם ביבנה וחבר בית הדין הגדול

הרב אברהם צבי שיינפלד ראב"ד הרבני בירושלים וחבר בית הדין הגדול

הני כ"היודה ועוד לקרא" להצטרף למחתרת הרבנים שליט"א היוצאים כנגד מגמה פסולה וחמורה זו... וע"ע למרן הגרע"י זצ"ל בשו"ת יביע"א (ח"ה סימן יד אות ג) דכתב בשם הריטב"א (תשובות אברהם יעקב סימן עד ט"ז) וזכור לקראתה אביגדור (דף קנח) דאם חייבוהו בנזונות בעוזבת את הבית וממחת כן נאלץ לגרש, הו"ל גט מעושה...

דענין גט מעושה שהוא מהחמור במזמורות באיסור אשת איש ואף יש בו השלכות לבעיות ממזרים, ואם ספון ומאן רפגעו בקדושת עם ישראל ע"י פרצה נוראה זו.

וע"י באתי עה"ח שלמה ידידיה בלאאמור"י זעפראני

הובא לפני נוסח "הסכם ממון קדם הרבנים" שהומצא ע"י הסתדרות והנה מלבד מה שיש לו השגות להתניות על נוסח הסכם זה, הרי שמקובלני מרובותי נ"ע שאין לחדש המצאות חדשות מה שלא התקנו פוסקי הדורות בשנים קדמוניות.

והלא ידוע שבזמן שרצו לתקן לעשות תנאי בניהואין, כל גדולי הדורות יצאו בקול גדול וביד רמה נגד תקנה זו הנוגעת לאיסור א"א. אם כן בדרך שיש בו חשש גדול לגט מעושה, והאין תהא אשת החי מותרת לאיש זו והיא עדיין אשת איש. אין שום ספק שגדולי הפוסקים ובראשם מרן הגאון רשכבה"ג רבי יצחק אלחנן ספקטור זצ"ל אב"ד דקובנה שהיה גדול המשיבים בדור, בדואי ידע מכל ההמצאות הללו, ולא עלה בדעתו לתקן תקנות אלו, אף שכשעמדה לפניו שאלה של עגונה חופה כל דרך האין להתיירה...

ויפה לה הש"ת בעזרים להעמיד הדת על תלה.

הכו"ח ביקרא דאורייתא אליהו זלינגר

...העובדות מעידות שכל רעיון מעבר לנאמרי ב"שולחן הערוך" שערך לנו מרן הבית יוסף, ובנפחת הרמ"א הפרושה עליו, כל "פתרון" כזה גורם לביעה חמורה הימנה שבטעמים שלא היתה צפויה ... ולפיכך דעתי היא ש"אל תגעו בראשית" והניחו לדרך השו"ע והפוסקים.

חיים שלמה רוזנטל

אצטרף לגדולי ישראל גם מדורות עברו וגם מדור זה שאסור את הדבר מכמה טעמים, ולא שגא.

מרדכי איכלר

ה'מתקנים' הנ"ל ההם מסכנים את כל קיום האומה הן כאן והן לעתיד לבוא, וע"ע בספרי שו"ת בריית שלום יח"ג סימן י"ח וח"ד סימן ט"ז ואילך) שהארכתי בענין זה, וכן בקונטרס מיוחד הנקרא "קונטרס קדושת הנישואין" שם מובאים גורשים גדולי ישראל ופוסקי הדורות הקודמים.

פנחס שפירא

הרב דב לאויר

רב חברון וקרית ארבע אבי"ד באר שבע בדימוס

הסכם זה מנוגד ליסודות ההלכה, ועלול להחליט חיותי לבעיות חמורות של גט מעושה וממזרות, זאת מלבד הרס קדושת חיי המשפחה כשבכל עת אחד מבני הזוג יכול בנקל לאכופף גירושין.

הסכם מסוג כזה כבר נפסל ע"י הרבנים הראשיים לישראל רבי אברהם שפירא זצ"ל ורבי מרדכי אליהו זצ"ל... וכן נפסל ע"י רבה של ירושלים רבי בצלאל זילטי זצ"ל.

הרב דב לאויר רב חברון וקרית ארבע אבי"ד באר שבע בדימוס

כבר כתבו קמאי מרנין הרבנים הראשיים זצ"ל כי "על הרבנים רושמי הנישואין בכל אתר להסביר לבני הזוג הבאים להנשא ולהזהירים מחומרת הצעות ההסכם האמור, שלא ילכו שולל אחרי הצעות הכל שיש בהם משום זריזת חול בעיניים, פגיעה במסוד הנישואין המקודש בעם ישראל, ערעור חיי המשפחה ופגיעה בזכויות האשה ומעמדה".

הרב דוד חי כהנן הרב שלמה אבינר הרב אליהו זייני

כל הסעיפים שנועדו לפתור את הבעיה של גט מעושה הם אחיות עינים שלא יכולים לכסות על המציאות שיש כאן קנס מוסווה פתח הכתורת של מזונות שחל בפועל רק במקרה שהבעל מסרב לתת לה הגט... יש להדריש, שגם אם ההתחייבות של הבעל הייתה נמוכה הרבה יותר וגם אם היינו מצמצמים אותה בהתאם לכובשר השתכרותו ג"כ לא הייתה נפתרת הבעיה.

הרב בנימין בארי ראש ישיבת כרם ביבנה וחבר בית הדין הגדול

כבר כתב מרן הראי"ה קוק זצ"ל 'גט שניתן שלא ברצונו של הבעל אינו כלום, ואין מועיל ע"ז שום שכונה וח', כי האיש אינו מוציא אלא לרצונו'. וה"ה לנדרו"ד... העיד מרן הרצ"ה זצ"ל שהפעולה האחרונה של אביו הראי"ה זצ"ל כשבוע לפני פטירתו היתה לכתוב בשארית כוחותיו מברק לר' חיים עוזר זצ"ל ובו הורעה על התנגדותו הנחרצת לכל רעיון מסוג זה.

הרב דב לאויר רב חברון וקרית ארבע אבי"ד באר שבע בדימוס

חבר אני לכל אשר יראוך ולשמרי קודיך

גם אנו מצטרפים בזה למחתא גדולי ישראל כנגד הסכמי קדם נישואין שנאמר על ידי כל גדולי הדורות זצ"ל, והטומנים בחובם כשונות נוראות וחמורות לעם היהודי, וכפי המפורט בספר "קדושת הנישואין".

כבר בשנת תשט"ו, עת החלו ה'רבאיים' הקונסרבטיבים באמריקה לנהוג ברעיון עיוועים זה, יצאו כנגדם כל גדולי אמריקה בחוד ובחנית, כמואב דופר "שארית ישראל - לב אברא" לגר"א הענקינן זצ"ל, והיאך נוכל לראות בדורנו את הקודש ש'רבאיים' המכונים עצמם אורתודוקסים מסיתים לאותו רעיון שכבר נאסר בתכלית?!

וע"כ שליחותייהו דקמאי קא עבדינן, להודיע בשער בת רבים כי כל המכונה 'רב' המסית לעריכת הסכמים מסוג זה, או המסדר חופה וקידושין עם עריכת הסכם מסוג זה, איננו בכלל רבני האורתודוקסי, ואין לסמוך כלל על פסיקותיו והוראותיו בהלכה.

וע"ז באעה"ח בחיל ורעדה מהסכנה החמורה להם הקודש

הרב אביגדור נבנצל שליט"א רב הרובע היהודי בירושלים	הרב מסעוד אלחדד שליט"א אב"ד ירושלים מח"ס מנחה אשר אב"ד ירושלים ורב רמת אשכול	הרב מאיר י. מזוז שליט"א רב מאיר אשדוד בירמס	הרב עסמיה שליט"א אב"ד אשדוד בירמס	הרב מנחם מנדל פוקס שליט"א רב שכונת רמות י בירושלים רב שכונת דולק שליט"א בירושלים רב שכונת אומתן הוציץ ירושלים	הרב אריה גרביאן שליט"א רב אריה חזו מעושה" התקינו חכמים, שבכל גט וגט עושים חתונה, וכפי שכתב מרן הגהה זו פסולה, וכפי שכתב מרן הגהה זו זצ"ל בעזרת כהן (סמ"ב) "שכל ההתחכמות עד"ת נקרא העברה ע"ד תורה", שלא להניג שנינויים ברשה"ר בענייני גטין וקידושין.	הרב שמואל בקר שליט"א רב הישוב בית מאיר	הרב מתתיהו וגבאי שליט"א מח"ס בית מחתנים	הרב אברהם צוויי שליט"א רבאם כנלל רחובי ציון	הרב עובדיה יוסף שליט"א מו"צ בית שמע
הרב יוסף ליברמן שליט"א מח"ס שו"ת מענות יוסף	הרב יצחק רצאבי שליט"א מח"ס שו"ת עונת יצחק	הרב אהרן סאמענס שליט"א רבאם מכון המור השנים	הרב מרדכי הרצ"ה שליט"א רב ברון החרוויץ שליט"א ראש ישיבת חבר' ירושלים	הרב משה נחמן כהנא שליט"א מח"ס נגם אני אורך	הרב גלילא רבינוביץ שליט"א מח"ס נגם אני אורך	הרב יוסף ברוך וינברג שליט"א ראש ישיבת בית התורה	הרב משה נחמן כהנא שליט"א מח"ס נגם אני אורך	הרב יוסף ברוך דודן שליט"א רבאם כנלל רחובי ציון	הרב יהושע הלוי לוינן שליט"א דומ"צ בביד"צ ירושלים
הרב נסים י. עסייה שליט"א אב"ד ירושלים רב"ד ירושה"ד	הרב יהודה רונלם שליט"א אב"ד "תומר דבורה"	הרב הלל מאירס שליט"א מו"צ ארגון הירדות	הרב אייר אבו יצחק שליט"א דומ"צ שכם הלוי	הרב יהושע הלוי לוינן שליט"א דומ"צ בביד"צ ירושלים	הרב כפיד ברוך דודן שליט"א רבאם כנלל רחובי ציון	הרב יהושע הלוי לוינן שליט"א דומ"צ בביד"צ ירושלים	הרב יצחק ו. רוזנבלם שליט"א דומ"צ בביד"צ נתיבות חיים	הרב עמרם פריד שליט"א דומ"צ ביד בירק	